

Naam voorstel 15009042	Brief GS van 16 juni 2015 met voortgangsrapportage digitale agenda		
Betreft vergadering	Economie		4 september 2015
Te verzenden aan	Statenbreed via iBabs		
Verzenddatum			
Commissiegriffier	Annemieke Lobik	0118 - 63 18 88	am.lobik@zeeland.nl
Statenadviseur			
Inhoudelijk ambtenaar	Peter Michielsen	0118 – 63 19 50	p.michielsen@zeeland.nl
Verantwoordelijk bestuurder	B.J. de Reu		

Inhoudelijk	
Aanleiding	Brief GS van 16 juni 2015 met voortgangsrapportage digitale agenda
Bevoegdheid	GS
Wat is het voorstel?	Ter behandeling agenderen in commissie Economie van 4 september 2015
Toelichting	
Kosten en dekking	n.v.t.
Overige informatie	In de PS-vergadering van 3 juli 2015 is deze geagendeerd met het afdoeningsvoorstel: behandelen in commissie Economie

15009042

Provincie Zeeland

Gedeputeerde Staten

bericht op brief van:

de voorzitter van Provinciale Staten
p.a. Statengriffie

uw kenmerk:

ons kenmerk: 15008507

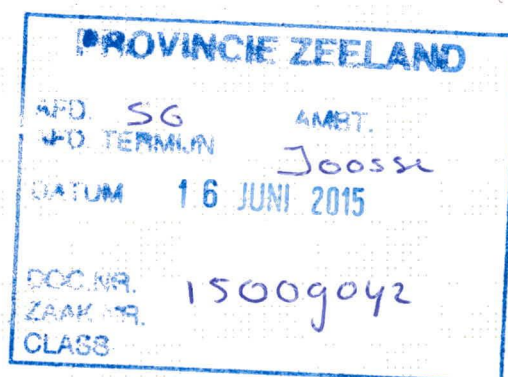
afdeling: Economie en Duurzaamheid

bijlage(n): 1

behandeld door: P. Michielsen

doorkiesnummer: 0118-631950

onderwerp: Voortgangsrapportage digitale agenda

verzonden:

16 JUNI 2015

Middelburg, 16 juni 2015

Geachte voorzitter,

Op 8 juli 2014 hebben wij u per brief geïnformeerd over het Actieplan Digitale Agenda. Het Actieplan is de uitwerking van de door Stratix in februari 2014 opgestelde Digitale Agenda voor Zeeland. Een van de belangrijke thema's van de Digitale Agenda is connectiviteit voor alle Zeeuwen. Stratix becijferde dat circa 12.000 Zeeuwse adressen (recreatie, agrarisch en particulier) in het buitengebied geen toekomstbestendige connectie naar snel internet hebben. Verglazen zou vele tientallen miljoenen euro's kosten. Om deze reden is een Actieplan Digitale Agenda opgesteld met als doel te verkennen wat alternatieve oplossingen zijn voor een glasvezel netwerk.

Middels deze brief informeren wij u over de stand van zaken en de uitkomsten van de uitgevoerde onderzoeken. Daarnaast informeren wij u over een concreet pilotproject dat deze zomer gestart zal worden in Sluis, waarmee wij willen aantonen dat het alternatief ook werkt in de praktijk voor het Zeeuwse buitengebied (waar veel grote vragers naar bandbreedte aanwezig zijn in de toeristische sector).

Uitkomsten vraagbundelprojecten.

Samen met de gemeenten, Recron en ZLTO zijn drie haalbaarheidsonderzoeken uitgevoerd in Sluis, Noord-Beveland en Veere. Het onderzoek in Veere is nog in uitvoering. Slotconclusie in zowel Sluis als in Noord-Beveland is dat een draadloos netwerk zowel technisch als financieel haalbaar is.

Een glasvezelnetwerk is financieel onhaalbaar. De investeringen zijn te groot om een positief draaiende businesscase te kunnen ontwikkelen. Vanwege de grote afstanden bedragen de aansluitkosten in het buitengebied al snel tussen € 4.000,- tot € 5.000,- per adres. Gezien de opgave van circa 12.000 witte adressen in het buitengebied van Zeeland is het inzetten op een glasvezelnetwerk commercieel gezien een niet begaanbare weg. Het onderzoek van Veere is nog niet gerapporteerd, maar de eerste concept uitkomsten laten een zelfde beeld zien.

Mogelijkheden voor het vervolg proces

In februari 2015 is basis van het advies van het onderzoek in Sluis gesproken met de bekende landelijke marktpartijen. Aan hen is gevraagd of zij mogelijkheden zien om een draadloze oplossing te creëren in Sluis (en wellicht ook andere delen van Zeeland). Het bedrijf Greenet reageerde hier als enige positief op en overtuigde ook dat ze het ook kunnen. Greenet is tot op heden ook het enige netwerkbedrijf die een draadloze breedbanddienst levert in Nederland (Flevoland). Na afstemming met de partners van het onderzoek in Sluis is samen met Greenet besloten de ambitie concreet te maken door een pilot-project te organiseren in Sluis. Reden voor de ondernemers om eerst een pilot fase te starten, is dat men kritisch is op de vraag of draadloze oplossingen ook echt werken. Veel ondernemers in het buitengebied hebben de recente problemen met het gsm-netwerk in gedachten, en willen eerst zien of het ook echt een oplossing is. Tweede reden voor een pilot is dat grote recreatie terreinen in Nederland nog niet eerder ontsloten zijn met deze techniek. Om deze twee redenen is samen met Recron en ZLTO, Greenet en DELTA gewerkt aan een projectplan voor een proefproject van 6 maanden in de periode 1 juli tot 31 december 2015.

Uitgangspunten en opzet van het pilot-project in Cadzand-Bad

Voor het pilot-project zijn in samenspraak met de betrokken partijen de volgende uitgangspunten en aanpak gedefinieerd.

- Leading partner is Greenet. Andere twee uitvoerende partners zijn DELTA (voeding glasvezel) en een lokale installateur uit Sluis voor het installatiewerk bij de deelnemers.
- De pilot staat open voor alle (recreatie)ondernemers, agrariërs en particulieren in een straal van circa 6 kilometer rond Cadzand-Bad. Communicatie loopt via de branche organisaties RECRON en ZLTO, naar de mensen die aan het haalbaarheidsonderzoek door Stratix hebben meegedaan, en middels een brief van de gemeente namens de projectpartners aan alle relevante adressen in het buitengebied.
- Er moeten minimaal 15 adressen meedoen om de pilot in technisch opzicht te kunnen laten slagen, waaronder 4 grote recreatiebedrijven die meer dan 100 recreatieplaatsen hebben.
- In Cadzand-Bad worden op ca. 32 meter hoogte zenders geplaatst. Bij alle deelnemende adressen komt een ontvanger op een hoog punt zoals een schuur of mast.
- De Provincie subsidieert de zendapparatuur en de benodigde (installatie)werkzaamheden voor een bedrag van € 40.000,-. De ondernemers betalen de benodigde ontvangstapparatuur inclusief de installatie. Ook betalen de ondernemers een abonnement voor de duur van 6 maanden. In de bijlage zijn de kosten voor de adressen opgenomen.
- Indien de pilot slaagt, is het de bedoeling om het project om te zetten naar een commerciële dienst voor breedband voor alle witte adressen in het gebied. In dit geval wordt de verleende subsidie terugbetaald door Greenet binnen de reguliere afschrijftermijn van de geïnstalleerde apparatuur van 36 maanden. Er is dus een reële kans dat de middelen terugvloeien naar de algemene middelen van de Provincie.

Een belangrijke doelstelling is voor ons als Provincie om de oplossing te testen bij recreatieondernemers met meer dan 100 staanplaatsen. Daarom is de uitvoering van het project gepland voor het toeristisch hoogseizoen rond 1 juli a.s.. Met inregelen en testen moet het netwerk voor 15 juli volledig operationeel zijn.

In de bijlage treft u meer achtergrondinformatie over het project. Deze informatie is aan de ondernemers en inwoners op een informatieavond op 1 juni jl. in Nieuwvliet is gepresenteerd.

Rol en positie van Provincie

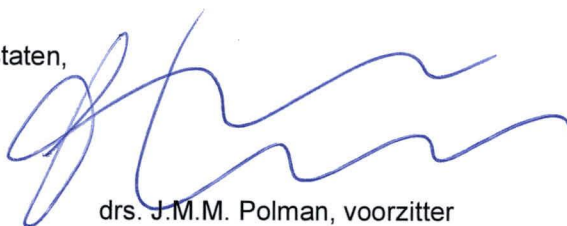
Provincie heeft een faciliterende en stimulerende rol in dit dossier. De Provincie gaat geen netwerk operationeel maken, dat doen marktpartijen. Concreet hebben wij voor het betreffende pilot-project in Cadzand-Bad als volgt invulling gegeven aan onze rol:

- (1) middels regie en coördinatie. Er waren vier kritische punten voor de pilot: hoge punten, aansluiting van een glasvezel, klanten en financiering. Als Provincie hebben we gezorgd dat deze vier 'ingrediënten' bij elkaar komen in een concreet projectplan zoals bijgesloten is bij de subsidieaanvraag. Met de branche organisaties en de gemeente enthousiasmeren we samen de potentiële klanten.
- (2) Voorfinanciering van de investering middels een subsidie van € 40.000,-. Ons besluit om de financiering middels een subsidie te regelen hebben wij genomen nadat bleek dat de bestaande revolverende investeringsfondsen in Zeeland (Innogo, Zeeuws Participatiefonds, Zeeuws Investeringsfonds en het Investeringsfonds Zeeland) niet passen voor bovengenoemd pilot-project. In het geval de pilot succesvol afgerond wordt, ontstaat er een commerciële dienst voor breedband voor de witte adressen in het gebied. In dit geval wordt de verleende subsidie terugbetaald door de aanvrager binnen de reguliere afschrijftermijn van de geïnstalleerde apparatuur van 36 maanden. Er is dus een reële kans dat de middelen terugvloeien naar de algemene middelen van de Provincie.

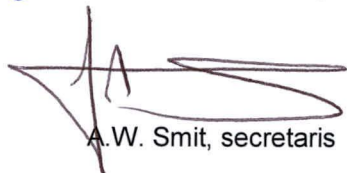
Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd over voortgang van onze inspanningen inzake de digitale agenda voor Zeeland.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten,

drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

greenet

alles is bereikbaar

PILOT BUITENGEBIED GEMEENTE SLUIS

Greenet

1. Voorstellen Partners
2. Pilot Sluis, achtergrond
3. Inhoud Pilot:
  - a) Aanbod
  - b) Hoe werkt het?
  - c) Wat betekent aanleg voor u?
4. Uitdagingen
5. Vervolgstappen
6. Wie is Greenet
7. Vragen

Partners Pilot

- DELTA: Pieter v/d Pol
- Gemeente Sluis: Odile de Pooter
- Provincie Zeeland: Peter Michielsen
- Greenet: Frank Weening/Bart Heinink

- Klankbord: RECRON en ZLTO

Achtergrond Pilot

1. Veel (recreatie) bedrijven/consumenten in buitengebied Sluis hebben onvoldoende bandbreedte
2. Stratix i.o.v. Provincie 2014:
  - Aanleg glasvezel (financieel) niet haalbaar.
  - Uitkomst calculatie DELTA (dec. 2014 – maart 2015): glasvezel is voor veel adressen (te) kostbaar.
  - Wireless netwerk biedt goed alternatief voor leveren van bandbreedte
3. Besloten tot pilot voor de duur van 6 maanden: 01-07-2015 tot 31-12-2015

Aanbod pilot

Drie typen aansluitingen in pilot:

1. Groot: (recreatiebedrijven >100 plaatsen)
2. Middelgroot: > 10 en <100 plaatsen
3. Klein: consumenten/agrariërs

Aanbod

1. Groot:

Verbinding: 70-80 Mbs/30-20 Mbs

Kosten: € 175,- per maand

Eenmalig: € 700,- (prijzen ex BTW en ex installatie)

2. Middelgroot:

Verbinding: 40Mbs/20 Mbs

Kosten: € 100,- per maand

Eenmalig: € 250,- (prijzen ex BTW en ex installatie)

3. Klein:

Verbinding: 25 Mbs/15 Mbs

Kosten: 40,- per maand

Eenmalig: € 200,- (prijzen incl BTW en excl installatie)

Hoe werkt het?

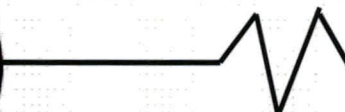
Ontvangst-apparatuur

Ontvangst
apparatuur en
router bij u
thuis

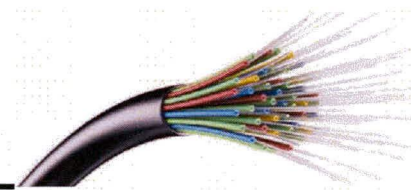
Opstelpunt

Op het dak van
het Strandhotel
worden
antennes
geplaatst.
Straal: +/- 5km

Straalverbinding

(Beoogd) van
Watertoren naar
Strandhotel

Glasvezel

Verbinding met Delta
levert toegang tot het
internet

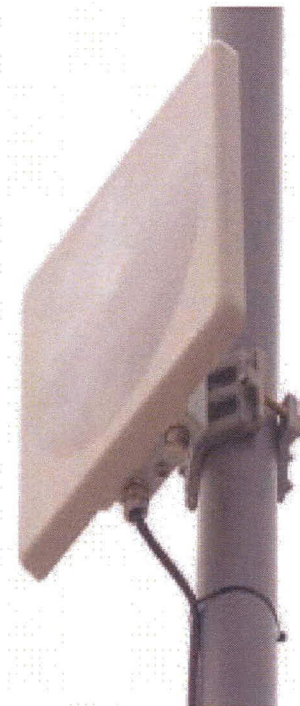
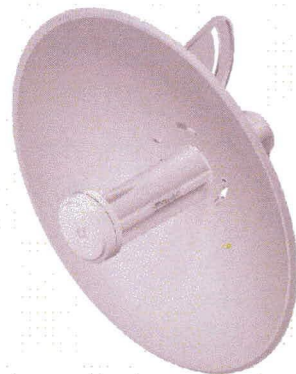
Pilot – hoe werkt het?

1. Ontvangstapparatuur wordt door lokale installateur (BenP) geïnstalleerd en uitgericht.
2. Apparaat maakt verbinding met antennes en levert internetverbinding.
3. Minimum aantal deelnemers voor pilot:
  - a.) tenminste 4/5 grote aansluitingen
  - b.) tenminste 4/5 middelgrote aansluitingen
  - c.) tenminste 10 kleine aansluitingen

Totaal minimaal 15-20 aansluitingen nodig voor pilot

Wat betekent het voor u?

- Er moet verbinding worden gemaakt met het netwerk: apparatuur wordt bevestigd:

Wat betekent het voor u?

- U betaalt de installatiewerkzaamheden. Hierover zijn afspraken met de lokale installateur gemaakt. Er zijn twee opties.
  1. Kosten basis-installatie zijn € 200,- (excl. BTW). Voor dit bedrag komt de installateur de signaal-sterkte inmeten en wordt bepaald waar de ontvanger moet komen. Deze wordt opgehangen en aangesloten. De ontvanger en router worden ingesteld en ingeregeld. Het wordt werkend opgeleverd.
  2. U betaalt € 100,-. Idem als het voorgaande, maar het ophangen en aansluiten (incl. kabelwerk) doet u zelf. De installateur maakt een afspraak met u wanneer hij terugkomt voor het instellen en inregelen. Het wordt werkend opgeleverd.

Wat betekent het voor u?

(vervolg)

- Genoemde basis-installatiekosten worden door de lokale installateur (BenP uit Breskens) rechtstreeks bij u in rekening gebracht.
- Als bij de signaalsterkte-meting en het bekijken van de lokale situatie blijkt dat binnen uw erfgrans meer werk dan het standaard pakket moet gebeuren, worden hiervoor aanvullende afspraken gemaakt tussen u en de lokale installateur. Denk bijvoorbeeld aan een steunzender, extra kabelwerk, etc. Pas na uw akkoord wordt dit extra werk uitgevoerd.
- Aanpassingen die buiten uw erfgrans noodzakelijk zijn, worden (binnen redelijkheid) voor rekening van de pilot uitgevoerd.

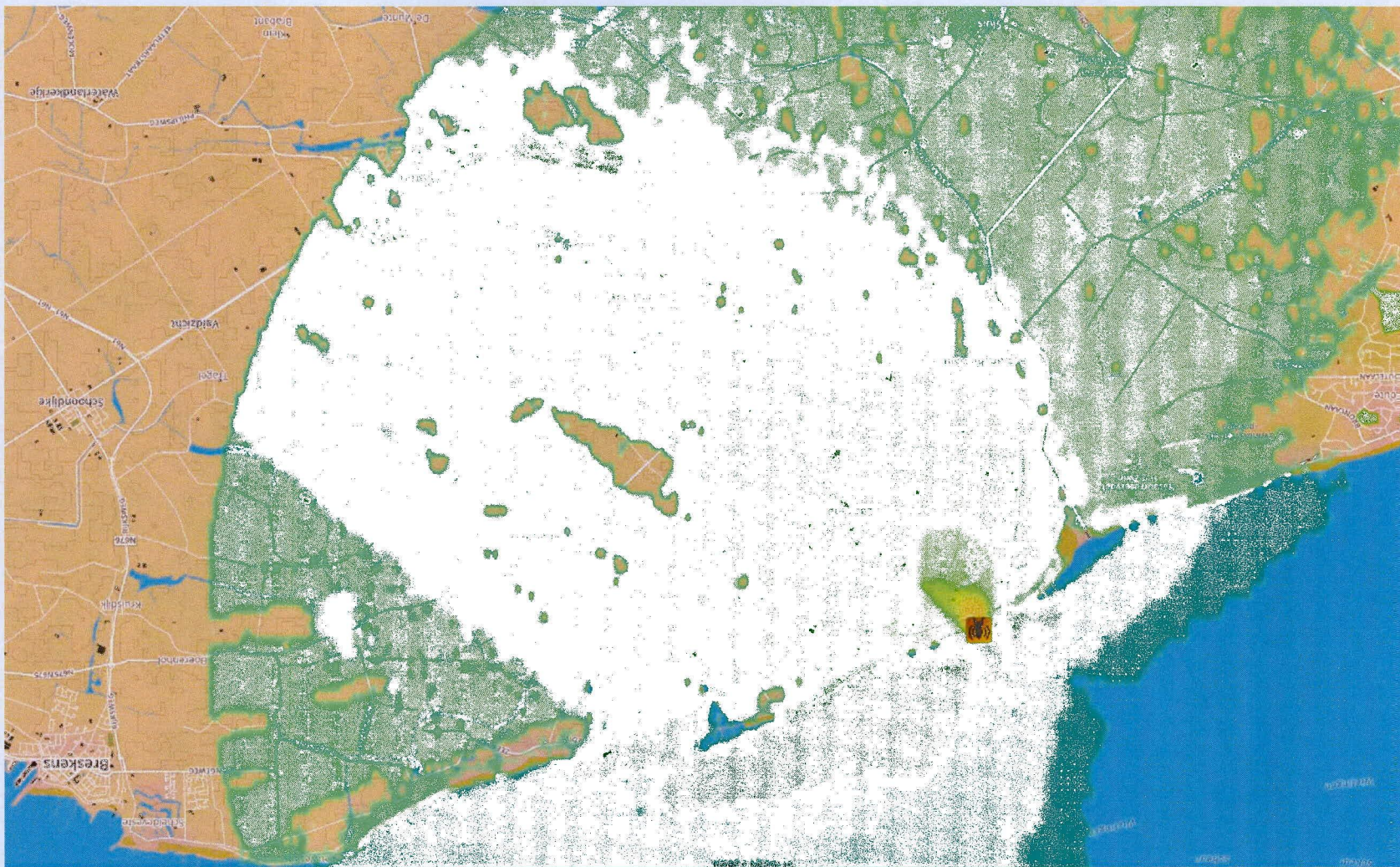
Uitdagingen pilot

1. Kunnen deelnemers verbinding maken met het netwerk of moeten we apparatuur bijplaatsen?
2. Indien er verbinding is: levert het netwerk voldoende bandbreedte om in behoefte te voorzien?
3. Aan kant van recreatiebedrijven: heeft deze de beschikking over een up to date eigen wifi-netwerk t.b.v. klanten? =>

Uitdagingen pilot

Wifi zijde
recreatiebedrijf kan
bottleneck zijn, anders
geen verandering in
klantperceptie

16th

Voorwaarden en planning

Voorwaarden:

- Voldoende deelnemers pilot?
- Financiering Provincie (half juni duidelijk)
- Hebben we op tijd de vergunningen?

Planning bij 'GO'

- Eind juni bouw netwerk
- Begin juli oplevering netwerk en testen
- Half juli deelnemers pilot aangesloten
- Eind november: evaluatie

Concreet hoe nu verder?

1. U kunt vanavond kenbaar maken dat u interesse heeft. Kan via intekenlijst of via een mail aan sluis@greenet.nl met vermelding van uw gegevens
2. Aanmelden voor 17 juni!
3. Greenet stuurt u voor de start van de pilot een pilot contract voor de duur van 6 maanden. Na ondertekening maakt u definitief deel uit van de pilot groep
4. Greenet informeert de installateur over uw aanmelding
5. Deze neemt contact met u op om de installatie-afspraken in te plannen.
6. Greenet en/of provincie informeren u zodra aan alle voorwaarden voor de start van de pilot is voldaan.

Na de pilot

- Evaluatie pilot:
  - Voldoet het aan verwachtingen?
  - Hebben we voldoende mensen aan kunnen sluiten?
  - Is er op commerciële basis een vervolg mogelijk, voor gehele gemeente (en evt daarbuiten)?

Belangrijk: vervolg alleen mogelijk indien er voldoende interesse is!

Aanbod pilot: 20% korting

1. Groot:

Verbinding: 70-80 Mb/s

Kosten: € ~~175~~ → € 140,- per maand

Eenmalig: € 700,- (prijzen ex BTW en installatie)

2. Middelgroot:

Verbinding: 40/20 Mb/s

Kosten: € ~~100~~,- → € 80,- per maand

Eenmalig: € 250,- (prijzen ex BTW en installatie)

3. Klein:

Verbinding: 25/15 Mb/s

Kosten: € ~~40~~,- → € 32,- per maand

Eenmalig: € 200,- (prijzen incl BTW excl. installatie)

Ter informatie voor na de pilot

Telefonie aanbod:

- Abonnement: € 2,50/maand (excl gesprekskosten)
- Belbundel: € 15,-/maand voor onbeperkt bellen naar vaste en mobiele nummers.
- Behoud eigen nummer uiteraard mogelijk

(tarieven ovb)

Wie is Greenet

- Greenet is een WISP (Wireless Internet Service Provider) en levert breedband internet specifiek bestemd voor de buitengebieden van Nederland
- Dat doen we door in 'probleemgebieden' een eigen netwerk te bouwen dat breedbandinternet levert

Ervaringen

- Dekkend netwerk in Zuidelijk en Oostelijk Flevoland (maatwerk voor enkele whitespots)
- 50% van de klanten gebruikt aansluiting zakelijk
- Goede klantervaring. Betrouwbaar netwerk (>99,999%) met voldoende bandbreedte. Hoge stabiliteit en lage latency (+/- 10ms),
- Netwerk kan relatief snel worden aangelegd (obv klantvraag, financiering en beschikbaarheid backhaul)

greenet

Zakelijke klanten Greenet

FLEVOSAP
NIEUWLAND

Nieuws

- trage start potteelzen door lage temperaturen
- lenteprikkeels van korte duur
- Meer nieuws

Home Historie Producten Personeel Procedure Service Nieuws Kooktips Contact

LAATSTE PIEPER-NIEUWS AL GELEZEN?

Klik snel door voor het laatste nieuws!

GICOM.nl
COMPOSTING SYSTEMS | METAALBEWERKING
Toonaangevend en innovatief

+31(0)321 332 682
GICOM B.V. Oudeweg 9, 4245-58 Botolph Claydon, The Netherlands

Over GICOM GICOM Composting Systems GICOM Metaalbewerking Nieuws Contact Links

GICOM Composting Systems

Specialist in klimaat- en compostingsystemen

GICOM is al meer dan 25 jaar toonaangevend specialist in de ontwikkeling van computergestuurde klimaatssystemen voor de champignonkweek, afval-, mestverwerking- en luchtreinigingssystemen. Voor elk verwerkingsmateriaal biedt GICOM innovatieve maatwerkoplossingen.

Meer

GICOM Metaalbewerking

Veelzijdig specialist in metaalbewerking

GICOM Metaalbewerking beschikt over een modulaire productieruimte van 6500 m² voorzien van de nieuwste generatie CNC machines. Hightech engineering, geavanceerde productiemachines en vakmanschap maakt dat GICOM in staat is om kwaliteit binnen korte levertijden te realiseren.

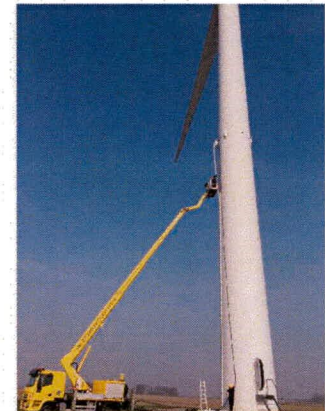
Meer

Hoe werken we?

- Greenet beschikt over een 24/7 netwerk monitoring
- Altijd samenwerking met lokale partijen
- Werkt tevens samen met landelijke professionele partijen voor bouw en onderhoud van de netwerken
- Beschikt over gedegen klanten-service

Netwerk onderhoud 10/4/15

Ons netwerk (per 1-6)

VRAGEN?